

บันทึก

เรื่อง การขอจัดเก็บภาษีเงินได้ (กรณีนายริบส์)

ตามหนังสือของกรมสรรพากร ที่ ๑๕๕๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า กรณีที่นายริบส์ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลไทยให้ช่วยดำเนินการเจรจาเรื่องทองคำและเรื่องเงินเยนพิเศษที่ญี่ปุ่นเป็นลูกหนี้ประเทศไทยโดยรัฐบาลให้คำมั่นว่าจะจ่ายเงินบำเหน็จหรือค่าธรรมเนียม (fees) ให้เป็นอัตราร้อยละของเงินหรือทรัพย์สินที่ตีราคาเป็นเงินซึ่งได้คืนมาและนายริบส์ได้ดำเนินการในเรื่องทองคำเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้รับเงินบำเหน็จหรือค่าธรรมเนียมไปแล้ว สำหรับเรื่องเงินเยนพิเศษ นายริบส์ก็ได้เจรจาสำเร็จไปแล้ว ซึ่งกำหนดจ่ายเงินค่าบำเหน็จให้แก่ นายริบส์ ในเร็ววันนี้แล้ว ทางกรมสรรพากรจึงใคร่ขอทราบ ว่า กรณีเงินได้ของนายริบส์ดังกล่าวข้างต้นนี้ จะต้องเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

ปัญหาที่จะพึงพิจารณาสำหรับเรื่องนี้ มีอยู่ ๒ ประการ คือ

๑. เงินได้ที่นายริบส์ได้รับจากรัฐบาลนั้นเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ ของประมวลรัษฎากรหรือไม่ อนุมาตราใด

๒. การที่นายริบส์ได้เงินได้นั้นมาเป็นกรณีอันจะต้องอยู่ในบังคับที่จะต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๕๑ ของประมวลรัษฎากรหรือไม่

สำหรับปัญหาตามข้อ ๑ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ข้อตกลงระหว่างนายริบส์กับรัฐบาลซึ่งนายริบส์ตกลงรับจะทำงานเกี่ยวกับการเจรจาดังกล่าวแล้วข้างต้นให้แก่รัฐบาลและรัฐบาลตกลงจะให้สินจ้างเป็นอัตราร้อยละของเงินหรือทรัพย์สินที่ตีราคาเป็นเงินซึ่งรัฐบาลจะได้คืนมานั้น มีลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของ ฉะนั้นสินจ้างที่นายริบส์ ได้รับในกรณีนี้จึงเป็นเงินที่ได้จากการรับทำงานให้ อันเป็นเงินได้พึงประเมินที่จัดเข้าอยู่ในอนุมาตรา ๒ ของมาตรา ๕๐ ของประมวลรัษฎากร

ส่วนปัญหาตามข้อ ๒ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าประเด็นที่พึงพิจารณาสำหรับกรณีนี้มีแต่เพียงว่า เงินได้ที่นายริบส์ดังกล่าวแล้วนั้นถือว่าเป็นเงินได้เนื่องจากกิจการของนายจ้างในประเทศไทยหรือไม่เท่านั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คำว่า “นายจ้าง” ที่ใช้อยู่ในมาตรา ๕๑ ของประมวลรัษฎากรนี้หมายความว่านายจ้างในกรณีจ้างแรงงานหรือว่าหมายความว่ารวมถึงผู้ว่าจ้างในกรณีจ้างทำของด้วย เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ใช้ถ้อยคำแตกต่างกัน คือใช้ว่า “นายจ้าง” ในกรณีจ้างแรงงาน และ “ผู้ว่าจ้าง” ในกรณีจ้างทำของ ถ้า

หากว่าหมายความว่าเฉพาะกรณีจ้างแรงงานเท่านั้นแล้ว กรณีเงินได้ของนายริปส์ซึ่งเป็นเงินได้ เนื่องจากการจ้างทำของดังที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยไว้แล้วดังกล่าวข้างต้น ก็ย่อมไม่อยู่ในบังคับมาตรา ๔๑ ที่จะต้องเสียภาษีเงินได้

คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า คำว่า “นายจ้าง” ที่ใช้อยู่ในมาตรา ๔๑ ของประมวลรัษฎากรนี้ หาได้มุ่งหมายจะใช้เฉพาะกรณีการจ้างแรงงานดังที่ใช้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ หากแต่มีความมุ่งหมายตามความเข้าใจตามธรรมดาสามัญอันเกี่ยวกับการจ้างทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นการจ้างทำของหรือจ้างแรงงาน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า แม้ในกรณีเงินได้ในเรื่องการรับจ้างว่าความของทนายความ ซึ่งเป็นเงินได้จากสัญญาจ้างทำของอันเป็นเงินได้พึงประเมินตามอนุมาตรา ๒ ของมาตรา ๔๐ อยู่แล้ว ก็ยังแยกไประบุไว้ว่าเป็นเงินได้พึงประเมินตามอนุมาตรา ๖ ของมาตรา ๔๐ อีก ประกอบกับศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาฎีกา ที่ ๑๑๐/๒๔๔๘ ว่า ทนายความกับตัวความมีฐานะเป็นลูกจ้างกับนายจ้างตามความหมายของประมวลรัษฎากรด้วย อนึ่งพึงเห็นได้ตระหนักว่า เมื่อบุคคลผู้มีเงินได้พึงประเมินเพราะได้รับค่าจ้างจากการจ้างแรงงานจะต้องเสียภาษีเงินได้โดยอาศัยเหตุที่ผู้จ้างอยู่ในประเทศไทยแล้ว ก็ดูไม่มีเหตุอันใดเลยที่ผู้มีเงินได้พึงประเมินเพราะได้รับค่าจ้างจากการจ้างทำของ และผู้ว่าจ้างก็อยู่ในประเทศไทยเช่นเดียวกัน จะไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ฉะนั้น คำว่า นายจ้างตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๑ ของประมวลรัษฎากรจึงมีความหมายรวมถึงผู้ว่าจ้างในกรณีสัญญาจ้างทำของด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า กรณีที่นายริปส์มีเงินได้เนื่องจากความตกลงกับรัฐบาลดังกล่าวข้างต้นนั้น อยู่ในบังคับที่จะต้องเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรด้วย

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการฯ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๔๘